

МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията

Причините за разработване на проекта на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията са свързани с необходимостта от отразяване на нормативни промени, с които да бъде разширен обхвата на утвърдените към настоящия момент дейности по профилактика на населението.

Профилактиката на заболявания и тяхното ранно откриване е един от основните приоритети, залегнали в редица стратегически документи на Министерството на здравеопазването. Факт е, че ранното откриване на редица заболявания е предпоставка за тяхното навременно лечение, което в много случаи предотвратява възникването на последващи усложнения от съответното заболяване и съпътстващото ги влошаване в качеството на живот и инвалидизация на засегнатите лица. С оглед на това реализирането на по-широк обхват дейности в рамките на профилактичните прегледи на различни групи от населението е една от предпоставките за по-добро качество на предоставяните здравни услуги на населението в извънболничната медицинска помощ.

В тази връзка с проекта се предлага допълване на пакета профилактични дейности с допълнителни видове изследвания, с които да бъде подобро качеството на предлаганите услуги за профилактика на заболяванията в рамките на задължителното здравно осигуряване. Нови дейности се предлага да бъдат въведени за деца, за бременни жени и за лицата над 18 годишна възраст.

В рамките на профилактичните прегледи на децата по Приложение № 1 от наредбата с проекта се залага във възрастовата група от 7 до 18 години провеждането на медико-диагностични изследвания. Такива до момента не са включени в обхвата на провежданите на децата от училищна възраст профилактични прегледи. Предлага се на децата на 7, на 10, на 13 и на 16 годишна възраст изследване на кръвна картина и урина, а за 16-годишните – допълнително изследване и на кръвна захар и холестерол. С включените в проекта изследвания на децата в училищна възраст се цели създаване на възможности за ранно

откриване на евентуални отклонения в здравословното състояние, възникнали в тази възраст, което да даде възможност и за навременното им лечение.

При бременните жени с проекта се залага провеждане на допълнителни ехографски прегледи в рамките на профилактичните им прегледи по Приложение № 6 от наредбата. Предлага се за периода на бременността към провежданите към настоящия момент 2 акушерски ехографии да бъдат добавени още два такива прегледа, както и провеждането на ехографско изследване за фетална морфология - с оглед осъществявания през време на бременността биохимичен скрининг. Добавя се и възможността за заплатено от НЗОК провеждане на изследване за хепатит С, с оглед установяване на статуса на бременната жена по отношение на това заболяване.

За лицата над 18 годишна възраст по Приложение № 2 от наредбата с проекта се предлага добавянето на профилактични медико-диагностични изследвания. Това включва изследване през 5 години на кръвна картина, АСАТ, АЛАТ, креатинин и урина. С въвеждането на тези изследвания в рамките на профилактичните прегледи се цели ранно установяване на евентуални здравословни проблеми, вкл. и такива на черния дроб и отделителната система. За жените на възраст от 30 до 50 годишна възраст се добавя задължително периодично ехографско изследване на млечните жлези, с което в ранен стадий има възможност за установяване на евентуални изменения и предприемане на последващи действия за ранно диагностициране на евентуални злокачествени заболявания на млечната жлеза.

За лицата с установени при профилактичния преглед рискови фактори за развитие на злокачествено новообразувание на ректосигмоидалната област, с анамнеза за аденом/и на дебелото черво, полипи на дебелото черво, колоректален карцином, болест на Crohn, улцерозен колит, цъолиакия се добавя възможност за провеждане на изследване на фекален калпротектин, с което се цели подобряване на диагностичните възможности при тази група лица и преценката за насочването им към съответен специалист и допълнителни изследвания.

С предложения проект се добавя и възможност за провеждане на допълнително изследване на пациентите с установена диагноза Синдром на Търнър. При лицата над 18 години с това заболяване в рамките на диспансерното им наблюдение при специалист се

включва провеждането на остеоденситометрия, с оглед подобряване на диагностиката на костните изменения в резултат на заболяването.

Цел на предложените промени:

С предложените промени се цели разширяване на дейностите за ранно откриване в рамките на профилактичните прегледи на евентуални заболявания както при деца, така и при възрастни. Това е от значение за възможностите за започване на навременно лечение и предотвратяване настъпването на усложнения от заболяването.

С разширяване на пакета дейности при бременните жени с допълнителни изследвания се цели подобряване на наблюдението по време на бременността, което е от съществено значение за износването на бременността и раждането на здрави бебета.

Със заложените в проекта допълнителни изследвания за лицата с рискови фактори за развитие на рак на ректосигмоидалната област и за пациентките със Синдром на Търнър се цели гарантиране на по-добро качество на предоставяните здравни грижи в рамките на тяхното наблюдение и последяване.

Очаквани резултати:

Като основен резултат от предложените промени се очаква подобряване на възможностите за ранна диагностика на заболяванията. Със заложените промени се създават възможности в рамките на провежданите профилактични прегледи на деца, на възрастни и на бременни жени да бъдат на ранен етап установявани редица заболявания, чието навременно лечение има потенциал да предотврати и намали възникването на последващи усложнения в здравословното състояние на засегнатите лица.

С това предложените промени са в унисон с поставените цели в редица стратегически документи в областта на здравеопазването, както и в подписаното коалиционно Споразумение за съвместно управление на Република България в период 2021 г. – 2025 г.

Като резултат от влизането в сила на предложените промени се очаква подобряване на извънболничната медицинска помощ, разширяване на ранната диагностика и лечението на заболяванията във всички възрастови групи с акцент върху майчинството, профилактика на детската възраст, ранна идентификация на злокачествените новообразувания и други хронични незаразни болести и като краен резултат – по-добро качество на живот на лицата с установени здравословни проблеми.

С предложения проект са залага и допълнение на Наредба № 9 от 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

Причините за разработване на предложените допълнения в тази наредба са свързани с необходимостта от отразяване в пакета дейности на НЗОК включването на нов вид изследване, свързано с диагностиката на заболявания на стомашно-чревния тракт.

В извънболничната медицинска помощ има необходимост от провеждане на специализирано изследване за качествена и навременна диагностика на редица заболявания. При заболяванията на долния гастроинтестинален тракт често пациентите се нуждаят от провеждане на изследване за фекален калпротектин, което на настоящия етап не е включено в пакета на НЗОК. Това изследване е от особено значение при пациенти както с рискови фактори за развитие на рак на ректосигмоидалната област, така и за пациенти с болест на Crohn, улцерозен колит, цъолиакия, тъй като се използва за триаж на пациентите с коремни симптоми, които се нуждаят от инвазивно изследване; установяване степента на активност на възпалително чревно заболяване и степента на възстановяване на лигавицата след лечение (и проследяване ефекта от лечението); оценка на риска от рецидив при пациенти с възпалителни чревни заболявания. Това налага добавянето му в пакета медико-диагностични дейности по медицинската специалност „Клинична лаборатория“.

Цел на предложените промени:

С включване на нова дейност в пакета за медико-диагностични изследвания по медицинската специалност „Клинична лаборатория“ се цели подобряване на качеството и навременността на медицинската помощ за пациенти със заболявания на долния гастроинтестинален тракт, особено за тези с рискови фактори за развитие на рак на ректосигмоидалната област.

Очаквани резултати:

Включване на нова дейност в пакета за медико-диагностични изследвания по медицинската специалност „Клинична лаборатория“ ще позвол навременна диагностика и лечение на пациенти със заболявания на долния гастроинтестинален тракт.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Финансовите средства за прилагането на предложените нормативни промени са в рамките на бюджета на НЗОК за съответната година.

Новата уредба не въвежда изисквания, които да определят поемането на задължителни разходи в тежест на бюджетите на изпълнителите на медицинска помощ и на пациентите.

Анализ на съответствието с правото на Европейския съюз:

След извършена преценка за съответствие с европейското право се установи, че обществените отношения, предмет на проекта на тази наредба, не са регламентирани в европейското законодателство. Уредбата на обществените отношения, предмет на проекта на наредба е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави членки. Това произтича от разпоредбата на чл. 168, пар. 7 от Договора за функциониране на Европейския съюз, която предвижда изключителна компетентност на държавите-членки по определяне на здравната им политика и организирането и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи.

На основание чл. 26, ал. 4, изречение второ от Закона за нормативните актове се определя срокът за обществено обсъждане на проекта на наредбата да бъде 14 дни, Това се налага поради провежданите преговори между НЗОК и БЛС за сключване на анекс към Националия рамков договор за медицински дейности за 2022 г. и необходимостта от включване на предложените с проекта нови дейности в обхвата на преговорите, с оглед стартирането им през настоящата година.